

Diplomová práce, TF JU

Autorka: Jaroslava Křivancová

červen 2008

Název: Problematika kouření na druhém stupni základních škol

Posudek vedoucího práce:

Autorka se ve své práci zabývá problematikou závislostí s důrazem na kouření u žáků druhého stupně základních škol. Práci rozdělila na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části se zabývala otázkou drogy a speciálně tabáku, otázkou závislostí, rizikovými faktory které k závislosti vedou, prevencí sociálně patologických jevů a možnostmi školy v této prevenci. Vycházela z dostupné české literatury, poznatky takto sebrané se snažila utřídít a vybrat z nich to co se vztahuje k problematice kouření žáků druhého stupně základních škol.

Praktickou část tvoří průzkum, který autorka provedla na vzorku pojednávané populace; k dané problematice sestavila dotazník, jehož pomocí získala data od 162 žáků dvou věkových úrovní (6. a 9. třída). Vyhodnocením dat se pak snaží situaci žáků na druhém stupni ZŠ v otázce kouření ilustrovat.

Práce má poměrně vymezenou oblast bádání a logicky členěnou, přehlednou strukturu; ke zvolenému tématu pak byla vybrána přiměřená metoda. Svou tematikou jistě zapadá do profilu školy, z hlediska studovaného oboru se jeho profilu dotýká (učitelství) nicméně možnost pojednání z „profilovějšího“ úhlu pohledu t.j. hledisko teologicko antropologické, etické zůstala nevyužita. Přesto však i tak práce může tvořit kompaktní uchopitelný celek.

Práci by ovšem prospělo jasnější zacílení, jednoznačnější stanovení cíle zkoumání, to by pak znamenalo strukturu a vedlo k přesnějším závěrům. Autorka se sice vymezení cíle věnuje, nicméně v úvodu klade několik otázek, ke kterým pak ale zvolenou metodou obtížně najde odpověď (např. „jaký reálný dopad mají tyto programy /preventivní, pozn. aut./ na následné chování pubescentů“, úvod, s.6). Ke cti autorky je však třeba dodat, že je si této věci vědoma a v závěru (s. 74) uvádí i způsob, jak by na danou otázku mohla dojít k odpovědi.

K vlastnímu zpracování mám několik otázek; na s. 20 se mluví o modelu zaměřeném na vztah látka-konzument-prostředí, v dalším textu tohoto odstavce však tyto vztahy nejsou symetricky rozebrány, převažuje řeč hlavně o konzumentovi.

Na s. 45 je několik otázek jako cíl výzkumu; nevím zda je srozumitelná formulace „Mají negativní informace o škodlivosti kouření vliv na změnu kladného reklamního postoje...?“ Je logicky jasné, co to je negativní informace o škodlivosti kouření? Totéž se opakuje na s. 46.

Při hodnocení výsledků výzkumu, autorka na s. 57 uvádí, že „chlapci uvádějí častěji jiný důvod kouření než dívky“ z tabulky ovšem vyplývá, že jiný důvod uvedli 2 chlapci a 1 dívka. 2x je častější než 1x ale opravňuje nás to k uvedené generalizaci? Podobné otázky mám i u několika jiných údajů (tab. 2, poslední řádek). Údaje v tabulkách 2 až 6 jsou udávány v procentech avšak u tabulek 1,2, 5, 6, se nemohu dopočítat 100%, čím to je?

Důležitou otázkou je pro mě tvrzení na s. 67, že se totiž potvrdil předpoklad o účinnosti dlouhodobosti preventivní péče. Domnívám se, že spíše platí již citovaná věta ze závěru o nutnosti jiného výzkumu pro tato potvrzení. Další otázkou je, zda poslední odstavec kapitoly 8.6 patří k uvedenému nadpisu?

Pokud se týká závěrů práce, škoda že se autorka nepokusila výsledky výzkumu nějak spojit s prevencí, která jí očividně leží na srdci. Stálo by zato z výzkumů formulovat alespoň nějaké hypotézy či náměty pro provádění nebo zaměření prevence.

Pokud se týká formální stránky, práce je zpracována dobře; poznámky pod čarou není třeba přetěžovat všemi údaji (jsou v seznamu literatury – ISBN apod.), minimální problémy dělala grafika (s. 34, 37).

Práci doporučuji k obhajobě.

Květen 2008
Alois Křišťan

